

VÄLKOMMEN TILL KINNA KYRKA

Kinna kyrka är ung i jämförelse med många andra i vår bygd. Den kom till i samband med den stora kyrkoväckelsen i Västsverige under förra seklet – men också för att motsvara den ökade befolkningen, som följde med den framväxande textilindustrin.

Platsen för kyrkan är ursprunglig. Den tidigare kyrkan var en flera gånger ombyggd medeltidskyrka med fristående klockstapel i öster och låg omedelbart söder om västra hälften av nuvarande kyrka.

Detta är ett foto av målningen som hänger längst ner i kyrkan.

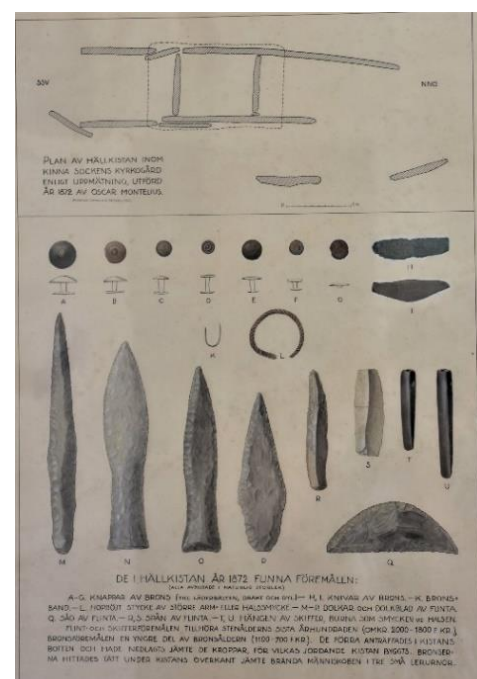
En gammal hällkista finns bevarad på den norra delen av kyrkogården.

På skylten kan man läsa:

Hällkistan är en cirka 3500 år gammal grav från yngre stenåldern. Den var i allmänhet gravplats för flera människor, kanske en by eller släkt.

Människorna var jordbrukare och begravde sina döende obrända med gravvårdar från det dagliga livet. Denna hällkista består av en cirka 5 m lång och 1 m bred kammare som genom två tvärstående hällar indelas i 3 rum. Den täcks av stora takhällar. Fram till omkring 1870 var hällkistan innesluten i en cirka 2 m hög och 20 m bred kulle. Denna har senare bortförts vid odlingsarbete.

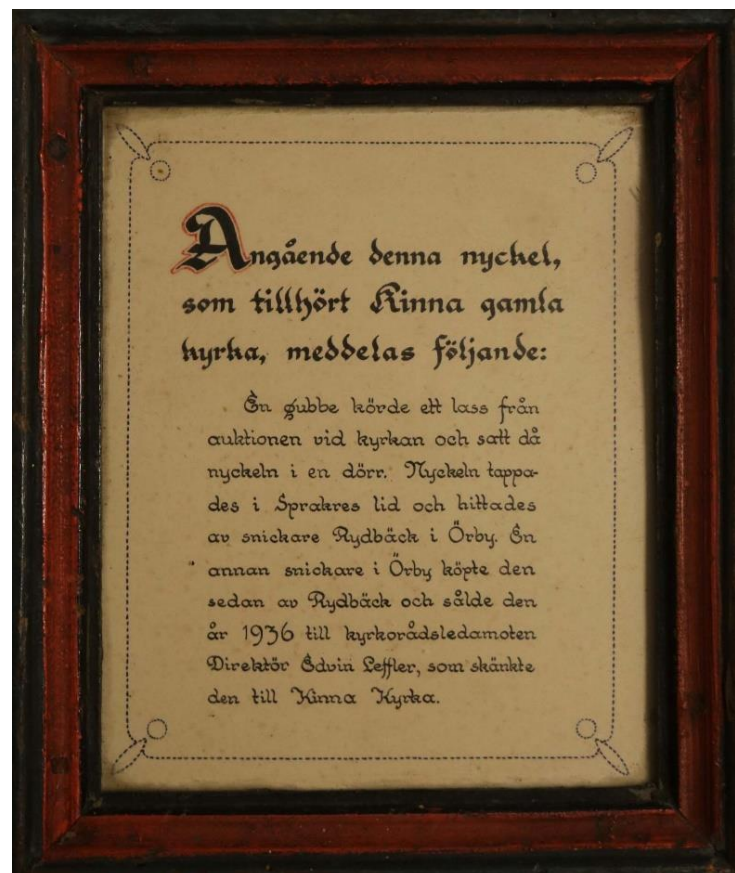
År 1872 undersöktes hällkistan av Oscar Montelius, varvid påträffades ett dussin stenföremål, fragment av lerkärl, brända ben och kol samt 11 mindre bronsföremål. Fynden visar att hällkistan troligen använts som gravplats under slutet av stenåldern och början av bronsåldern.

Strax efter påsk 1879 raserades den gamla kyrkan och grunden till den nya lades. Under våren och sommaren sköt murarna snabbt i höjden med hjälp av det äldre materialet och på hösten stod bygget under tak. Den 12 oktober 1879, årets Tacksägelsedag, kunde man samlas till gudstjänst för första gången.

På grund av hårt ansträngd ekonomi var interiören de första åren en smula provisorisk. Inte förrän 1883 hade man, tack vare influtna gåvor, möjlighet att fullborda arbetet med målning, värmeanläggning, orgel o.s.v. Tisdagen den 6 november kunde äntligen den högtidliga invigningen äga rum.

Det finns kvar en hel del kuriosa från den gamla kyrkan. Exempelvis nyckeln till den gamla kyrkan. Denna är placerad i ett säkerhetsskåp i Kinna kyrkas källare tillsammans med tillhörande tavla.

Även en del av nattvardskärlen användes redan i den gamla kyrkan, t.ex. den stramt utformade kalken, med inskriptionen

"Första gången nyttiat den 29 Sept: 1793. Otto Lindberg Prost och Kyrkoherde där samstädes. Kinna Kyrka Tillhörig."

Byggnadsstilen kan betecknas som en moderat tillämpning av den i vårt land etablerade nygotiken. I gamla protokoll kan man läsa att ansvarig för utformningen var handlaren Sven Larsson i Stämmemad.

Han vilar tillsammans med hustrun Anna Britta under en gravvård i kyrkans närhet, några tiotal meter nordöst om koret. Med säkerhet vet man att arbeten av samtida professionella arkitekter, exempelvis A.W. Edelswärd, varit förebild för ritningarna.

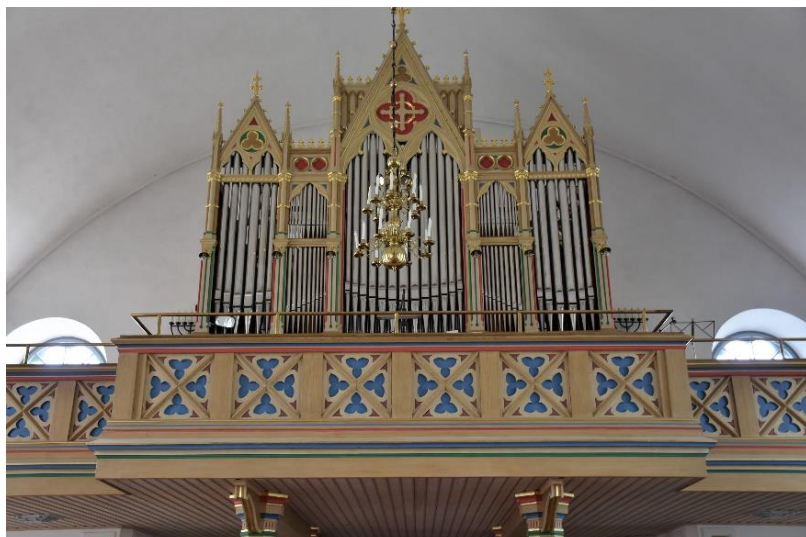
Resultatet, ett kyrkorum med vidd, rymd och ljus ger sin upphovsman ett gott vitsord. Det centrala läget och den yttre resningen samverkar till att kyrkan väl hävdar sin plats i tätbebyggelsen, även sedan den forna bondbyn under åren antagit ett stadsliknande utseende.

Kyrkans inre upplevs som en öppen, välkomnande famn. Mot öster kan man se den välproportionerade triumfbågen, som genom sin spännvidd låter det femsidiga korutsprånget framstå mer som en förlängning av rummet än som en avskild del av detsamma. Här betonas också den vertikala dimensionen genom fönstrens påtagligt uppdrivna höjdmått.

Det slätputsade trätunnvalvet över långhuset är ett avvikande element från nygotikens formschema. Denna eftergift för en äldre, klassicistisk byggtradition är en fullt medveten åtgärd har troligen akustiska orsaker; en hög, öppen takresning, som varit det stilmässigt rätta, skulle ha tagit bort mycket mer av ljudet och motverkat kyrkans ändamålsenlighet som predikorum i jämförelse med det mjukt rundade putstaket.

Hela den fasta inredningen med bänkar, läktare, orgelfasad, predikstol och altare visar på ett konsekvent och måttfullt goticerande formspråk med upprepade detaljmotiv i ett sobert och hantverksmässigt utförande.

Intrycket förstärks genom färgsättningen i olika kulörer och guld. Detta finns på originalskisser från byggnadstiden men gavs vid en renovering 1969-70 en ljusare karaktär än tidigare.

Vid nämnda restaurering byttes trägolvet ut till slipad kalksten, bänkarna minskades och gjordes mera sittvänliga, uppvärmningen elektrifierades o.s.v. 1994 målades kyrkan om invändigt, efter att väggar och kortak först befriats från gammal färg och fått en ny putsyta, vilket ger kyrkan ett rent och fräscht intryck idag. Senare iordningställdes två rum under läktaren, vilka idag används som kök och barnrum m.m.

I övrigt har inga större förändringar av kyrkans utseende vidtagits genom åren, bortsett från att sakristian gjordes om i början av 1950-talet.

Koret domineras av den stora altartavlan med sin Kristusgestalt. Mästaren framställs här under bergspredikan, omgiven av lyssnande människor.

Målningen utfördes 1883 av Ludvig Frid, vars arbeten främst återfinns i hans småländska hemtrakter.

Kyrkfönstrens glasmålningar tillkom genom en anonym donation på 1920-talet och bygger på kartonger av Albert Eldh, som var en flitigt anlita kyrkokonstnär vid denna tid. Viktiga personer ur bibeln flankerar altarets centralmotiv: Från vänster Mose – med lagens stentavlor, David – konungen och sångaren, Elia – åtföljd av korpen som förser den bojkottade profeten med bröd och Johannes döparen – med sitt traditionella musselskal.

Nya testamentet företräds av apostlarna Petrus och Johannes. Petrus med förlåtelsens korsformade lösenyckel samt Jakob, Herrens broder, som betonar den genom kärleken verksamma tron samt Paulus – suverän kungörare av den ensamt rättfärdiggörande tron med sitt svärd, som väl även anspelar på Andens svärd, Guds ord.

Uppe i fönstrens spetsbågefält ser man ytterligare fyra symboler: Herdestaven, trons fackla, treenighets-triangeln och fadershanden.

Som minne från den gamla kyrkan kan man se de små ovala nummertavlorna i koret samt dopskålen.

Brudbänken till vänster i koret liksom de drivna mässingsstakarna på altaret och den minsta ljuskronan härstammar också från den gamla kyrkan.

I tornets andravåning sitter som trapppräcke en rad målade bänkdörrar.

Från en konsol blickar ett stelt leende stensansikte ner, troligen en medeltida valvanfang.

Två av kyrkklockorna har utan avbrott varit i bruk omkring 500 år. En tredje klocka tillkom 1913.

Den 36-stämmiga orgeln byggdes 1984 av firman Mårtensson i Lund, som även levererat dess närmaste föregångare på 1940-talet.

I orgeln ingår en del av de stämmor som fanns i det instrument som stod färdigt vid kyrkans invigning och som hade orgelbyggaren Salomon Molander till upphovsman. 1996 kompletterades läktarorgeln med en mindre orgel i koret, beställd hos Robert Gustafssons orgelbyggeri i Härnösand.

Välkommen att fira gudstjänst med oss.

Alla hjärtligt välkomna antingen du är på tillfälligt besök, nyinflyttad eller gammal Kinnabo.

Ta en gudstjänstkalender på bordet längst ner i kyrkan eller besök vår hemsida <https://www.svenskakyrkan.se/kinna-fritsla> och klicka på kalendern. Du är också välkommen att gilla vår Facebooksida. Då får du aviseringar om vad som skall hända och info om allt trevligt som hänt.

